

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Południowosłowiańska literatura faktu		9.2.0416	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Sławistyka	forma	stacjonarne
		moduł	literaturoznawczo-kulturoznawcza
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Anita Gostomska; dr Maša Guštin; dr Jolanta Dziuba; dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		30 godzin = udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - samodzielne studiowanie literatury przedmiotu;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy		- serbski w wymiarze 25.00%	
- fakultatywny (do wyboru)		- polski w wymiarze 50.00%	
		- chorwacki w wymiarze 25.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		wykonanie pracy zaliczeniowej: pracy pisemnej lub prezentacji dotyczącej problematyki wykładu	
		Podstawowe kryteria oceny	
		czynny udział w zajęciach – 40%	
		praca pisemna lub prezentacja – 60%	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	czynny udział w zajęciach	praca pisemna	prezentacja
	Wiedza		
K_W03	+	+	+
K_W06	+	+	+
K_W07	+	+	+
K_W12	+	+	+
	Umiejętności		
K_U01	+	+	+
K_U02	+	+	+
K_U05	+	+	+
K_U06	+	+	+
K_U08	+	+	+
	Kompetencje społeczne		
K_K01	+	+	+
K_K02	+	+	+
K_K03	+	+	+
K_K04	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

wybór specjalizacji literaturoznawczo-kulturoznawczej

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z wybranymi pozycjami współczesnej południowoślwiańskiej literatury faktu (m.in. eseistyką, reportażem, felietonistyką, wywiadami, wspomnieniami, epistolografia), dostępnymi bądź w tłumaczeniu na język polski, bądź w oryginale, dokumentującymi najbardziej istotne zdarzenia i nietuzinkowych uczestników najnowszej historii tego regionu. Analiza, dla której priorytetowy pozostaje aspekt realizacyjny, powinna każdorazowo zmierzać także do określenia gatunkowej i stylistycznej dominanty omawianego tekstu.

Treści programowe

Południowoślwiański okcydentalizm i antyokcydentalizm; Współczesne mity polityczne/rola mitu w historii; Bośnia – „krajina ciemności”?; Od jugoslawizmu do Jugosławii; Bałkańskie autostereotypy i stereotypy o Bałkanach; Post-Jugosławia wobec postkolonializmu; Świadectwa ocalonych/doświadczenie wojny (świadkowie/ofiary); Ratno pismo.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

S. Basara, Na ivici; A. Hemon, Dwa razy życie; B. Stanković, Insajder, moja priča; E. Suljagić, Pocztówki z grobu; Dž. Karahasan, Sarajewska sevdalinka; F. David, M. Kovač, Kiedy kwitnie zło; M. Jergović, S. Basara, Tušta i tma; M. Jergović, Zagrebačke kronike; V. Arsenjiev, Jugolaboratorija; B. Jezernik, Naga wyspa; L. Brajnović, Pożegnania i powroty. Wspomnienia z czasów wojny i wygnania; I. Čolović, Bałkany – terror kultury; I. Čolović, Polityka symboli; D. Ugrešić, Kultura kłamstwa; D. Kiš, Homo poeticus, mimo wszystko: eseje; M. Krleža, Chorwackie kłamstwo literackie, Europa dzisiaj, [w:] Dzienniki i eseje; S. Drakulić, Oni nie skrzywdziliby nawet muchy; wybór felietonów ze strony internetowej www.pescanik.net lub inne, zaproponowane przez Prowadzącego.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Wskazane przez Prowadzącego pozycje literatury wykorzystywanej podczas zajęć (A.1).

B. Literatura uzupełniająca (wybrane pozycje)

M. Dąbrowska-Partyka, Literatura pogranicza, pogranicza literatury, Kraków 2004; M. Dyras, Re-inkarnacje narodu. Chorwackie narracje tożsamościowe w latach dziewięćdziesiątych XX wieku, Kraków 2009; M. Dyras, W poszukiwaniu prawdy. „Nowa serbska proza” na przełomie lat 60. i 70., Kraków 2000; M. Falski, Porządkowanie przestrzeni narodowej – przypadek chorwacki, Warszawa 2008; G. Gazda, Słownik europejskich kierunków i grup literackich XX wieku, Warszawa 2000; S. Giergiel, Ocalić pamięć. Praktyki pamięci i zapomnienia we współczesnej prozie postjugosłowiańskiej, Opole 2012; M. Koch, ...kiedy dojrzejemy jako kultura... Twórczość pisarek serbskich na początku XX wieku (kanon – genre – gender), Wrocław 2007; J. Kornhauser, Literaturoznawstwo zachodnio- i południowoślwiańskie XX wieku w ujęciu porównawczym, Kraków 1994; J. Kornhauser, Świadomość regionalna i mit odrębności (o stereotypach w literaturze serbskiej i chorwackiej), Kraków 2001; Kultury słowiańskie między postkomunizmem a postmodernizmem, red. M. Dąbrowska-Partyka, Kraków 2009; Literatura Europy. Historia literatury europejskiej, red. A. Benoit-Dusausoy, G. Fontaine, Gdańsk 2009; J. Magnuszewski, Słowiańszczyzna zachodnia i południowa. Studia i szkice literackie, Warszawa 1995; Nasza

środkowoeuropejska 'ars combinatoria', red. K. Pieniążek-Marković, G. Rem, B. Zieliński, Poznań 2007; S. Nowak-Bajcar, Mapy czasu. Serbska proza postmodernistyczna wobec wyzwań epoki, Kraków 2010; Postmodernizm w literaturze i kulturze krajów Europy środkowo-wschodniej, red. H. Janaszek-Ivaničkova, D. Fokkema, Katowice, 1995; Widzieć Chorwację. Panorama literatury i kultury chorwackiej. 1990-2005, K. Pieniążek-Marković, G. Rem, B. Zieliński, Poznań 2005; W poszukiwaniu nowego kanonu. Reinterpretacje tradycji kulturalnej w krajach postjugosłowiańskich po 1995 roku, red. M. Dąbrowska-Partyka, Kraków 2005; inne.

<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_W03; K_W06; K_W07; K_W12 K_U01; K_U02; K_U05; K_U06; K_U08 K_K01; K_K02; K_K03; K_K04</p>	<p>Wiedza</p> <p>K_W03; K_W06; K_W07; K_W12 Student: - ma wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w zakresie literaturoznawstwa (K_W03); - zna terminologię literaturoznawczą (K_W06); - posiada wiedzę na temat literatury krajów południowoślwiańskich, zna jej historię i dostrzega relacje literatury poszczególnych krajów Południowej Słowiańszczyzny w ich wzajemnych analogiach i różnicowaniach (K_W07); - zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, typowych, charakterystycznych lub specyficznych dla kultury Półwyspu Bałkańskiego (K_W12); - orientuje się w zakresie analizy i interpretacji literaturoznawczej (K_W03).</p> <p>Umiejętności</p> <p>K_U01; K_U02; K_U05; K_U06; K_U08 Student: - posiada umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie literaturoznawstwa (K_U01); - umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie literaturoznawstwa, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U02); - potrafi przygotować prezentację/wypowiedź pisemną, w języku polskim, dotyczącą zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U08); - potrafi posługiwać się głównymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla literaturoznawstwa, w odniesieniu do obszaru Słowiańszczyzny (K_U01); - potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U01); - posiada umiejętność merytorycznego argumentowania oraz formułowania wniosków w zakresie zagadnień związanych z kulturą, historią, sytuacją polityczną, różnicowaniem religijnym Słowiańszczyzny Południowej z wykorzystaniem poglądów innych autorów (K_U05); - potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie literaturoznawstwa w języku polskim i językach kierunkowych (K_U06).</p> <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01; K_K02; K_K03; K_K04 Student: - zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego w zakresie literaturoznawstwa (K_K01); - samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie literaturoznawstwa (K_K03); - jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych (K_K04); - wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań na obszarze literaturoznawstwa (K_K02).</p>
<p>Kontakt</p> <p>anita.gostomska@ug.edu.pl</p>	